

UNIVERSITETI I PRISHTINËS “HASAN PRISHTINA”
FAKULTETI I BUJQËSISË DHE VETERINARISË
Departamenti i Lavërtarisë - Perimtarisë

**Performancat agronomike të disa përzierjeve foragjere
në lokalitetin e Prishtinës**

(Punim Masteri)

Udhëheqësi shkencor:

Prof. dr. Imer RUSINOVCI

Kandidati

Bsc. Alma S. VERBOVCI

Prishtinë, mars, 2022

Përmbledhje

Cilësia dhe përbërja e vlerave ushqyese të llojeve bimore në livadhe dhe kullota janë faktor të rëndësishëm për mirëqenien e kafëshëve shtëpiake. Varësisht nga mënyra e shfrytëzimit ato ndahen në: livadhe-sipërfaqe që kositen dhe prodhojnë sanë, kullota: përdoren kryesisht për kullotje dhe kullota të kombinuara. Qëllimi i hulumtimeve tona ishte që në pëzierjet foragjere të hulumtuara t'i përcaktojmë objektivat: rendimentin e materies së thatë, materiet minerale: hekurin (Fe), kalciumin (Ca), kaliumin (K), magnezin (Mg), posforin (P), manganin (Mn) dhe bakrin (Cu), përbërjen e fibrave të acidit detergjent (ADF), përbërjen e fibrave neutrale detergjente (NDF), proteinat (CP) dhe ligninën. Eksperimenti është vendosur gjatë vitit 2019 në Fermën didaktike të Fakulteti të Bujqësisë dhe Veterinarisë në Prishtinë në koordinata gjeografike 42° 38' 29" N latitude dhe 21° 08' 45" E longitude në lartësia mbidetare 570 m. Tipi i tokës ku është vendosur eksperimenti është e klasifikur si Smonicë (Vertisol). Analizat e tokës i kemi kryer në Institutin Bujqësor në Pejë.

Në hulumtimet tona për tiparin sasiar (rendimentin), vlerë më të lartë realizuam në llojin *Lolium multiflorum*, i cili gjenotip realizojë vlerë mesatare 5.96 t/ha, ndërsa vlerë më të ulët të rendimentit, realizuam në pëzierjen foragjere (kombinimin): *Lutus corniculatus* + *Festuca rubra*, duke realizuar vlerë mesatare prej 3.15 t/ha. Lidhur me vlerën totale për rendiment të materieve të thta (MTH) në gjenotipin *Lolium multiflorum* realizuam 13.18 t/ha, ndërsa për kombinimin *Lutus corniculatus* + *Festuca rubra* realizuam vlerë më të ulët edhe atë 7.38 t/ha. Dallimet për të dy vlerat ekstreme të vlerës totale janë +5.8 t/ha.

Abstract

The quality and nutritional value of plant species in meadows and pastures are important factors for the welfare of pets. Depending on the way of use, they are divided into: meadows-surface that are mowed and produce hay, pastures: used mainly for grazing and combined pastures. The purpose of our research was to determine the objectives in the researched fodder mixtures: dry matter yield, mineral matter: iron (Fe), calcium (Ca), potassium (K), magnesium (Mg), phosphorus (P), manganese (Mn) and copper (Cu), detergent acid fiber composition (ADF), neutral detergent fiber composition (NDF), proteins (CP) and lignin. The experiment was placed during 2019 on the didactic farm of the Faculty of Agriculture and Veterinary Medicine in Prishtina in geographical coordinates 42 ° 38 '29 "N latitude and 21 ° 08' 45" E longitude at an altitude of 570 m. The type of soil where the experiment is located is classified as Smonic (Vertisol). We performed soil analyzes at the Agricultural Institute in Peja.

In our research on the quantitative trait (yield), we realized the highest value in the type *Lolium multiflorum*, which genotype achieves an average value of 5.96 t / ha, while the lowest yield value, we realized in the fodder mixture (combination): *Lolium corniculatus* + *Festuca rubra*, achieving an average value of 3.15 t / ha. Regarding the total value for yield of dry matter (MTH) in the genotype *Lolium multiflorum* we realized 13.18 t / ha, while for the combination *Lolium corniculatus* + *Festuca rubra* we realized a lower value of 7.38 t / ha. The differences for the two extreme values of the total value are +5.8 t / ha.